

Rīgas detektīvs

LAT2

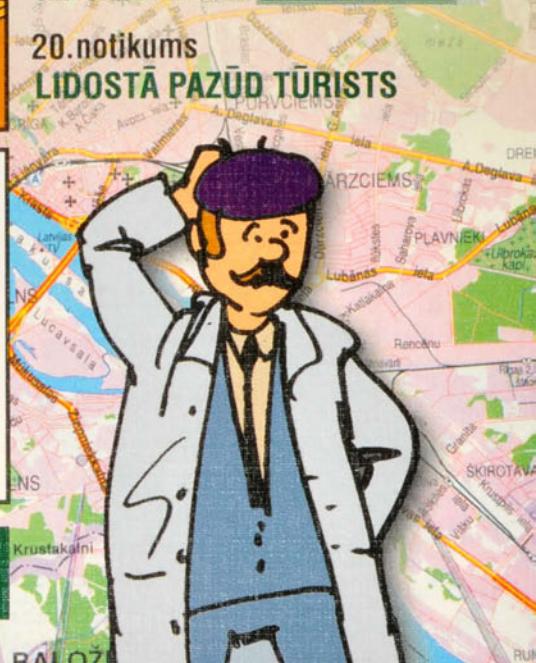

19. notikums
**PALĪDZĪBA
DRAUGAM** jeb
nepaej garām
skaistai meitenei

10

20. notikums
LIDOSTĀ PAZŪD TŪRISTS

Daina Nītiņa, Vineta Vaivade

Rīgas detektīvs

10

Izdevums tapis ar Eiropas Savienības, Dānijas, Kanādas, Nīderlandes,
Norvēģijas, Somijas, Zviedrijas un UNDP finansiālu atbalstu.

UDK 811. 174 (075)

Ni 924

RĪGAS DETEKTĪVS

Autores: *Daina Nītiņa, Vineta Vaivade*

Mākslinieks: *Modris Adumāns*

Redaktore: *Ilva Ieviņa*

Tehniskā redaktore: *Ilga Āķe*

Korektore: *Alise Irbe*

Projekta vadītāja: *Brigita Šiliņa*

Iespiests a/s “Poligrāfists”

K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV 1010.

© 1999, LVAVP, UNDP

ISBN 9984-680-05-3 (komplekts)

Saturs

19. notikums

**Palīdzība draugam
jeb
nepaej garām skaistai meitenei 5**

20. notikums

Lidostā pazūd tūrists 21

19. notikums

Palīdzība draugam jeb nepaej garām skaistai meitenei

Botāniskajā dārzā no palmu mājas izrok retu sugu papardes. Edgars, palmu mājas vadītājs, lūdz palīdzību Jurim. Izmeklētāji Ilze un Mežagailis nolemj atrast retās papardes. Aizdomās turētie ir pieci palmu mājas darbinieki. Lidija atrod papardes Edgara vasarnīcā.

Bet paparžu zagle ir viena no palmu mājas jaunajām darbiniecēm. Viņa atzītas zādzībā, bet noliedz, ka aizvedusi papardes uz Edgara vasarnīcu. Ko darīt? Jāmeklē vēl viens cilvēks. Viņu arī atrod — tas ir Botāniskā dārza sargs.

Edgars

Laima

Krišs

Sarmīte

1. daļa

- LIDIJA Labrīt, mani mīlie!
JURIS Labrīt, Lidija!
LIDIJA Juri, es sasveicinājos ar mūsu radioklausītājiem.
JURIS Un ar mani nē?
LIDIJA Mēs abi jau kādu laiku esam studijā, tā kā "labrīts" tomēr bija domāts tiem, kas mūs klausās — vienmēr vai arī tikai šorīt ...
- JURIS Varam teikt — reizēm.
LIDIJA Var teikt — reti klausās.
JURIS Cienījamie radioklausītāji, šos mazos vārdiņus ...
LIDIJA "vienmēr", "bieži", "reizēm", "reti"....
JURIS Derētu atcerēties. Tie norāda uz darbības laiku.
LIDIJA Vēl jau ir daudz šādu vārdu , vai ne?
JURIS Jā. Tu jau arī vēl kādu minēji — šorīt, atceries, tu teici "šorīt".
LIDIJA Pag, mēģināšu nosaukt vēl citus — šobrīd, šodien ...
JURIS Vakar , aizvakar, rīt, parīt...
LIDIJA Šad tad, brižiem.
JURIS Tev vairāk nekas nenāk prātā?
LIDIJA Pagaidām nē. Bet šodienai arī pietiks.
JURIS Mīlie radioklausītāji, jūs varat mierīgi uzelpot. Mācību stunda ir garām.
LIDIJA Juri, bet kāpēc tu saki garām?
JURIS Kad es saku "mācību stunda ir garām", tas nozīmē, ka tā ir pagājusi.
LIDIJA Paldies, Juri. Tagad visu saprotu. Turpinām raidijumu.
JURIS Lida, pagaidi. Nupat atcerējos, ka ir vēl viena nianse šim vārdam "garām". Piemēram, šādā teikumā "Iecerētais brauciens diemžēl aizgāja garām".
LIDIJA Pēc tavas intonācijas sapratu, ka brauciens nenotika.
JURIS Pareizi. Vēl var teikt — aizgāja gar degunu.
LIDIJA Vienreizēji! Cik dažādas iespējas izteikties!

- JURIS Jā. Un tagad, mūsu radioklausītāji, patiešām varam sākt raidījumu.
- LIDIJA Un mēs, protams, dosimies pie Ilzes un izmeklētāja Mežagaiļa.
- Zvana telefons.*
- JURIS Lida, pagaidi! Es pieiešu pie telefona.
- Radiostudija. Jā, Juris klausās. Edgar, nepazinu tevi. Nē, nē, viss kārtībā. Tu mani neiztraucēji... Manu palīdzību?
- Kādā jautājumā? Ha, ha, ha. Es neesmu detektīvs — es tikai mācos ... Zini, brauc šurp, tad arī visu izstāstīsi, labi? Gaidu.
- LIDIJA Kā saprotu — mēs pagaidām nekur nebraucam.
- JURIS Tas bija mans paziņa. Bērnības draugs. Dzīvojām pretējās mājās. Ko tik kopā neesam darījuši!
- LIDIJA Juri, varbūt labāk pastāsti, ko viņš tev nupat teica.
- JURIS Edgars ir biologs. Viņš strādā Botāniskajā dārzā.
- LIDIJA Juri, bet kāpēc viņš tev zvanīja?
- JURIS Lauj man izstāstīt visu pēc kārtas. Ko tu vispār zini par Botānisko dārzu?
- LIDIJA Juri, vai tas ir eksāmens? Uzreiz pateikšu, ka īpaši daudz neko nezinu.
- JURIS Kur atrodas Botāniskais dārzs?
- LIDIJA Pag, pag, Juri. Ja pareizi atceros, tad ir divi botāniskie dārzi — Salaspilī un Rīgā.
- JURIS Par to, kas ir Rīgā.
- LIDIJA Ne reizi mūžā neesmu tur bijusi.
- JURIS Arī es tikai vienu vai divas reizes. Kaut kad skolas laikā un mācoties universitātē — bija kaut kāda talka.
- LIDIJA Vai tur ir kas īpašs?
- JURIS Protams. Palmu māja vien ir ko vērta. 26 metrus augsta. Atceros, ka tur bija pat banāni.
- LIDIJA Kas?
- JURIS Banānkoks ar banāniem. Un vēl bija datēpalmas un milzīgi daudz paparžu.
- LIDIJA Juri, tu tik aizraujoši stāsti, ka noteikti šosvētdien aizbraukšu uz Botānisko dārzu. Bet pašlaik gribu zināt — kas tur ir noticis?
- JURIS Ir pazudušas papardes.
- LIDIJA Juri, es domāju, ka noticis kaut kas nopietns.
- JURIS Tas ir ļoti nopietni. Ir izraktas trīs ļoti retu sugu papardes.
- LIDIJA Un ko vēlas tavs tāvs draugs?

- JURIS LIDIJA LIDIJA
Lai mēs atrodam vainigo un papardes.
Juri, vai neesi aizmirsis, ka tu esi žurnālists?
- Klauvē pie durvīm.
- JURIS LIDIJA LIDIJA
Tas ir Edgars .
Lūdzu ienāciet!
- EDGARS JURIS LIDIJA
Labdien!
Sveiks, Edgar! Nāc droši iekšā! Mēs tevi gaidām.
- JURIS LIDIJA
Jā, ļoti nepacietīgi. Varbūt jau atradāt papardes? Un mēs te velti uztraucamies?
- EDGARS LIDIJA
Nē, papardes ir nozagtas.
- LIDIJA
Juri, vai tu domā, ka Ilze un Mežagailis meklēs paparžu zagļus?
- JURIS LIDIJA
Un kāpēc gan nē? Es tev palīdzēšu, Edgar!
- LIDIJA
Ko tu darīsi?
- JURIS
Vispirms brauksim pie Ilzes.
- Zvans pie durvīm. Atveras durvis.
- ILZE JURIS ILZE LIDIJA ILZE
Nāciet iekšā! Jūs gan ātri! Laikam jau steidzama saruna.
Ilze, mēs nākam pēc palīdzības.
Nebiedē mani! Vai kas nopietns?
- LIDIJA
Ir pazudušas papardes.
- ILZE
Lidija, pietiek dzīt jokus! Vai jūs man izstāstīsiet, kas ir noticis?
- EDGARS
Atvainojiet, mani sauc Edgars. Es strādāju universitātes Botāniskajā dārzā.
- JURIS EDGARS LIDIJA
Botāniskajā dārzā palmu mājā ir izraktas papardes.
Ļoti retas sugas.
- LIDIJA
Ūn viņi abi vēlas, lai tu un Mežagailis palīdzētu šīs papardes atrast.
- EDGARS
Botāniskajam dārzam tas ir milzīgs zaudējums.
- ILZE JURIS ILZE
Tas nelietis ir jāatrod.
- JURIS
Tātad tu esi ar mieru palidzēt Edgaram?
- LIDIJA
Protams!
- ILZE
Ilze! Jūs ar Mežagaili jau izmeklējat trīs lietas.
- LIDIJA
Divas jau būs pabeigtas. Domāju, ka tiksim galā. Brauksim uz pārvaldi! Mežagailis ir tur. Mēģināsim pierunāt viņu. Ja nē, tad vismaz savu palīdzību es garantēju.
- Policijas pārvalde.
- ILZE
Klāt esam. Ziniet, vispirms es parunāšu ar Mežagaili, bet jūs pagaidiet tepat gaitenī.

JURIS	Labi! Lai tev izdodas!
	<i>Ilze paver durvis un sauc.</i>
	Juri, Lidija, Edgar, nāciet šurp!
	<i>Visi ienāk.</i>
JURIS	Sveiks, Jāni!
LIDIJA	Labdien, izmeklētāj!
EDGARS	Labdien!
MEŽAGAILIS	Jaunais cilvēk, stāstiet, kas jums tur, Botāniskajā dārzā ir noticis?
EDGARS	Ilze jau droši vien jums izstāstīja.
MEŽAGAILIS	Pašlaik mani interesē — kad, kas, kāpēc?
EDGARS	Vakar no darba es aizgāju priekšpēdējais. Bija pāri četriem. Papardes bija vietā. Darbā vēl palika mana kolēģe Laima.
MEŽAGAILIS	Cik cilvēkiem ir palmu mājas atslēgas?
EDGARS	Man pašam sava, pārējie to saņem pie sarga.
LIDIJA	Cik ir to pārējo?
EDGARS	Nesaprotu.
JURIS	Cik cilvēku strādā palmu mājā?
EDGARS	Mēs esam pieci cilvēki. Galvoju ...
MEŽAGAILIS	Nevajag ne par vienu galvot. Braucam uz Botānisko dārzu!
	<i>Atkal studija.</i>
JURIS	Cienījamie radioklausītāji! Ilze, Jānis un Edgars devās uz Botānisko dārzu.
LIDIJA	Bet mēs ieskrējām atvadīties līdz nākamajai reizei. Visu labu!
JURIS	Uz redzēšanos!

2. daļa

LIDIJA	Labīt, Juri! Vai sasveicinājies ar radioklausītājiem?
JURIS	Vēl nē. Tikko atnācu uz darbu. Gribēju noklausīties kaseti.
LIDIJA	Kādu kaseti?
JURIS	Mežagailis atstāja mums kaseti ar Botāniskajā dārzā ierakstītu sarunu.
LIDIJA	Lieliski! Noklausīsimies ierakstu visi kopā — tu, es un radioklausītāji.
JURIS	Labi!

Skan ieraksts.

Edgars, Ilze un Mežagailis sarunājas ceļā uz palmu māju.

MEŽAGAILIS Edgar, vai jūs varētu man pastāstīt kaut ko par cilvēkiem, ar kuriem jūs strādājat kopā.

EDGARS Es .. nezinu. Es jau teicu, ka visiem uzticos. Kopā strādājam jau vairākus gadus.

ILZE Cik ilgi?

EDGARS Divi darbinieki — Laima un Krišs — jau strādāja pirms manis. Abi ir pieredzējuši biologi, strādā Botāniskajā dārzā jau vairāk nekā divdesmit gadu. Kopš rudens pie mums strādā divas jaunas meitenes. Abas ir beigušas bioloģijas fakultāti. Protams, viņām nav darba pieredzes. Reizēm ir kaut kas jāaizrāda, jāpamāca, bet ...

MEŽAGAILIS Arī viņas ir lieliski cilvēki, vai ne?

EDGARS Jā, tieši to es gribēju sacīt.

Radiostudija.

LIDIJA Man no sirds ir žēl Edgara. Tāds lielisks ...

JURIS Simpātisks, enerģisks cilvēks.

LIDIJA Pag, ļauj man arī vēl kādu īpašību izdomāt — sabiedriskšs. Jā, tavs draugs ir simpātisks, lielisks, enerģisks un sabiedriskšs, un demokrātisks.

JURIS Bet ir arī vēl citi īpašības vārdi. Tie beidzas ar -īgs.

LIDIJA No Edgara teiktā visi viņa kolēģi ir brīnišķīgi un atbildīgi.

JURIS Jā, bet katram no viņiem ir arī savas iezīmes.

LIDIJA Krišs ir kautrīgs, Laima ir ļoti darbīga, bet abas jaunās meitenes reizēm mēdz būt gaisīgas.

JURIS Ko tas nozīmē — gaisīgas?

LIDIJA Juri, un tu prasi man, ko tas nozīmē?

JURIS Es tevi eksaminēju. Kādā nozīmē tu lietoji šo vārdu “gaisīgas”?

LIDIJA Var teikt — mazliet , mazliet vieglprātīgas.

JURIS Mēs arī uzvedamies vieglprātīgi, jo Ilze un Mežagailis droši vien runā ar Edgara kolēģiem, bet mēs aizkavējam radio-klausītājus.

LIDIJA Labi! Es slēdzu ierakstu, un klausāmies tālāk!

Skan ieraksts. Botāniskais dārzs.

EDGARS Lūk, mūsu palmu māja! Visi jau mūs gaida.
ILZE Labdien!
VISI Labdien!
EDGARS Laima, Kriš, tie ir izmeklētāji Jānis Mežagailis un Ilze Vālodze. Viņi ir ar mieru mums palidzēt.
LAIMA Mani sauc Laima. Edgars jau laikam pa ceļam stāstīja. Šorit, kā vienmēr, biju pirmā. Atslēdu durvis ...
MEŽAGAILIS Ar savu atslēgu?
EDGARS Es jau jums teicu, ka tikai man ir atslēga.
LAIMA Es atslēgu ḥemu no sarga. Arī šorit.
ILZE Neko aizdomīgu nemanījāt?
LAIMA Nē. Viss kā vienmēr. Paņēmu atslēgu, parakstījos.
MEŽAGAILIS Vai uzreiz pamanījāt, ka papardes pazudušas?
LAIMA Jā. Tās auga pašā priekšā. Mums tieši tādas papardes ir arī mazliet tālāk, bet izraktas bija šīs te — pašā priekšā.
ILZE Ar ko tās ir izraktas?
LAIMA Nezinu.
MEŽAGAILIS Vai jums te ir kāda darbariku noliktava?
LAIMA Jā, bet es tur nepaskatījos.
KRIŠS Krišs — hm, hm. Krišs Lāns. Es apskatīšos, vai noliktavā kaut kas netrūkst.
EDGARS Krišs pāris minūtēs konstatēs pazudušo.
LAIMA Abas meitenes ir mūsu jaunās darbinieces — Inese un Sarmīte.
INESE Mēs ar Sarmīti atnācām pēdējās.
SARMĪTE Un vakar mūs atlaida ap četriem. Tāpēc vairāk neko nevarām pateikt.
KRIŠS Visi darbarīki ir savās vietās, tikai ...
MEŽAGAILIS Kas — tikai? Sakiet droši!
KRIŠS Nē, muļķibas!
ILZE Par to spriedīsim mēs — ir vai nav muļķibas.
KRIŠS Lāpsta ..
MEŽAGAILIS Kas ir ar lāpstu?
ILZE Pazudusi?
KRIŠS Nē, es jau teicu, ka viss savās vietās.
MEŽAGAILIS Runājiet taču!
EDGARS Kriš, saki, ko tu ievēroji?
KRIŠS Lāpsta nav savā vietā.
MEŽAGAILIS Nomesta kaut kur citur?
KRIŠS Nē, nav nomesta. Lāpsta atrodas mazliet tālāk no durvīm. Es to noliku tuvāk.
ILZE Jūs droši varat to apgalvot?

KRIŠS Jā.
MEŽAGAILIS Tas jau kaut kas ir. Ilze! Aizej pēc lāpstas! Nemsim to līdzi un pārbaudīsim, vai uz tās ir zemes pēdas un cik vecas tās ir.

INESE Vai jūs, Mežagaila kungs, atradīsiet vainīgo?
MEŽAGAILIS Kas to lai zina! Čentīsimies kopā ar Ilzi.

*Radiostudija.
Veras durvis. Ienāk Mežagailis un Ilze .*

MEŽAGAILIS Labrīt, masu mēdiji! Kā klājas?
ILZE Labrīt, Juri un Lidija!
LIDIJA Jūs esat tieši laikā.
JURIS Nupat radioklausītāji dzirdēja ierakstu no Botāniskā dārza.
LIDIJA Man liekas, ka vainīgais ir ...
ILZE Lidija, kamēr izmeklēšana nav beigusies, tikmēr vainīgo nav.
MEŽAGAILIS Labāk pārdomāsim tālāk mūsu darbības plānu.
ILZE Vajadzētu pārmeklēt šo cilvēku mājokļus, vasarnīcas, garāžas.
JURIS Pareizi! Varbūt papardes vienkārši ir noslēptas.
MEŽAGAILIS Atcerieties, ka mums nav kratišanas ordera!
ILZE Un arī nebūs.
LIDIJA Rīkosimies uzmanīgi!
ILZE Jāni, tavā ziņā ir Krišs .
JURIS Es pasekošu abām meitenēm.
ILZE Es pati pārbaudišu Laimu.
LIDIJA Man paliek Edgars .
JURIS Vai tad viņš arī ir aizdomās turamais?
ILZE Juri, es saprotu, ka viņš ir tavs draugs, bet arī Edgaram var būt savi motīvi un iemesli.
MEŽAGAILIS Lūdzu, rīkojieties ļoti uzmanīgi! Atcerieties, mums nav tiesību pārbaudīt šo cilvēku dzīvokļus.
ILZE Tiksimies pēc divām dienām pie mums pārvaldē.

Policijas pārvalde.

ILZE Vai tu ko atradi?
MEŽAGAILIS Nē. Krišam Lānam ir tikai dzīvoklis. Tur nekā nebija — es domāju, paparžu tur nebija.
ILZE Man jau tā likās. Arī pie Laimas diez vai mēs ko atradīsim.
MEŽAGAILIS Vai tu vēl nepārbaudīji viņu?

- ILZE Man nebija laika. Viņa dzīvo Mežaparkā, vienistabas dzīvoklī.
- Zvana telefons. Tā ir Lidija.*
- ILZE Ilze Vālodze. Lidija? Ko tu atradi? Kur? Edgara vasarnīcā?
- Lidija! Lidija!
- Lidija ir nometusi klausuli.*
- MEŽAGAILIS Kur ir papardes?
- ILZE Edgara vasarnīcā.
- MEŽAGAILIS Vai Lidija vēl ir tur?
- ILZE Nezinu. Viņa nometa klausuli.
- MEŽAGAILIS Man negribas tam ticēt, un tomēr ir pierādījumi.
- ILZE Es neko nesaprotu. Tas ir neticami.
- MEŽAGAILIS Piezvani Jurim — lai brauc šurp!
- ILZE Labi!
- Halzo Juri! Te Ilze. Vai tu vari atbraukt pie mums? Jā, tūlit.
- Atbrauc! Tad izstāstīsim. Jā, gaidām!
- Klauvē. Ieskrien Lidija .*
- LIDIJA Es esmu klāt. Ko es jums teicu? Vainīgais ir rokā.
- ILZE Kur papardes?
- LIDIJA Nes augšā. Tūlit būs.
- Klauvē.*
- LIDIJA Redz, ir jau klāt.
- Ienāk Juris.*
- JURIS Labrīt! Kas par lietu?
- LIDIJA Papardes ir atradušās.
- JURIS Kur tu tās atradi?
- LIDIJA Edgara vasarnīcā.

3. daļa

- LIDIJA Labrīt, radioklausītāji!
- Zvana telefons.*
- LIDIJA Hallo! Jā, radiostudija. Tā esmu es — Lidija. Kas tur zvana?
- Inese? Kāda Inese? Ā, no Botāniskā dārza. Ko jūs vēlaties?
- Nē, Jura nav. Edgara arī nav. Inese! Kas noticis?

Kāpēc jūs raudat? Inese? Kas pazudis? Sarmīte? Jūsu draudzene. Inese! Inese, hallo, Inese !

Neviens nerunā.

LIDIJA

Radio klausītāji, jūs jau dzirdējāt — ir pazudusi Sarmīte. Nemaz īsti neatceros, kura no viņām abām bija Sarmīte. Jā, man arī sāk likties, ka šī lieta tomēr vēl nav galā. Es braucu pie Sarmītes.

Lidija ir kādā no jaunajiem kvartāliem. Viņa atrodas pie Sarmītes dzīvokļa durvīm.

LIDIJA

Laikam esmu pie pareizajām durvīm.

Zvana pie durvīm.

Nē, neviena nav. Būs jāatnāk vēlāk.

Pēkšņi atveras durvis.

LIDIJA

Labdien, Sarmīt!

SARMĪTE

Jūs? Ko jūs vēlaties? Kāpēc jūs atbraucāt?

Policijas pārvalde. Pie Mežagaiļa kabinetā sēž Edgars, Ilze un pats Mežagailis.

EDGARS

Vai jūs, Mežagaiļa kungs, esat kaut ko noskaidrojis? Varbūt papardes ir atradušās?

MEŽAGAILIS

Jā, papardes mēs atradām. Papardes bija jūsu vasarnīcā, un jūs tās izrakāt un aizvedāt uz turieni.

EDGARS

Tas nevar būt. Es ... izracis papardes ... zaglis... Tas nav tiesa. Jūs nesaprodat, ko runājat.

Pie Sarmītes dzīvokļa durvīm.

LIDIJA

Es tikai gribēju uzdot pāris jautājumu.

SARMĪTE

Es neko nezinu.

LIDIJA

Sarmīt! Jūsu draudzene Inese par jums uztraucas.

SARMĪTE

Man nekas nekait. Nāciet iekšā!

Aizveras durvis.

LIDIJA

Sarmīt, vai jūs kaut ko zināt par zādzību?

SARMĪTE

Nē, es jau teicu.

LIDIJA

Jums te tik daudz fotogrāfiju!

SARMĪTE

Neaiztieciet! Es visu tūlit savākšu.

LIDIJA

Nē, nē! Tās mani netraucē. Vai jums patīk fotografēt?

SARMĪTE

Jā. Mazliet niekojos. Nekas nopietns.

LIDIJA	Gandrīz visās fotogrāfijās ir Edgars — jūsu kolēģis. Vai viņam ļoti patīk fotografēties?
SARMĪTE	Nē ... tas ir — jā. Viņš neiebilst.
LIDIJA	Kur nu iebilst?! Tik jaunas meitenes uzmanība. Sarmīt, jums taču patīk Edgars, vai ne?
SARMĪTE	Viņš ir jauks, laipns vadītājs.
LIDIJA	Ne tikai. Edgars ir simpātisks un patikams vīriņš. Tāds, kurā var iemīlēties. Jums patīk Edgars, un tas nav noziegums, bet papardes ...
SARMĪTE	Es nezinu, kur tās varēja palikt. Es tiešām nezinu. Es noslēpu tās palmu mājā.
LIDIJA	Jūs?! Sarmīt, jūs nozagāt papardes? Kāpēc?
SARMĪTE	Edgars man nepievērš uzmanību. Jā, viņš ir laipns un pretimnākošs, viņš ir draudzigs. Jā, reizēm man pat liekas, ka Edgars flirtē ar mani, bet tas arī viss.
LIDIJA	Un tāpēc jūs izrakāt papardes?
SARMĪTE	Man likās, nē, es zināju, ka Edgaram tas būs liels trieciens. Un tad es atrastu papardes, noliktu tās viņam priekšā. Un tad Edgars ...
LIDIJA	Justu pateicību. Vai to jūs, Sarmīt, gribētu?
SARMĪTE	Nē! Es nezinu uz ko cerēju. Nezinu.
LIDIJA	Labi! Lai tas paliek! Kas paņēma papardes no palmu mājas?
SARMĪTE	Tikai kāds no mūsējiem. Bet kurš?
LIDIJA	Es piezvanišu uz pārvaldi.
<i>Policijas pārvalde.</i>	
ILZE	Pārvalde. Lidija? No kurienes? No Sarmītes dzīvokļa? Kas tā par Sarmīti?
EDGARS	Sarmīte ir viena no manām darbiniecēm.
ILZE	Lida, nesaprotu. Kas izraka papardes? Viņa? Kāpēc? Jā, tas tik ir atrisinājums.
<i>Noliek klausuli.</i>	
MEŽAGAILIS	Kāds atrisinājums?
JURIS	Ilze, kas paņēma papardes?
ILZE	Sarmīte.
EDGARS	Nevar būt.
MEŽAGAILIS	Viss taču jau bija skaidrs. Edgara vasarnīcā atradām pazušušās papardes.
JURIS	Bet tas nav pierādījums, ka vainīgs ir Edgars.
ILZE	Lidija teica, ka Sarmīte atzinās.
EDGARS	Neticu. Sarmīte ir tik laba darbiniece.

- JURIS Un tomēr viņa nozaga papardes.
 EDGARS Bet kāpēc? Kāpēc Sarmīte aizveda papardes uz manu vasarnīcu?
- Atveras durvis. Ienāk Sarmīte un Lidija.*
- LIDIJA Sarmīte papardes nav vedusi uz jūsu dārzu, Edgar!
 SARMĪTE Es to neesmu darījusi.
 EDGARS Sarmīt, es jums ticu. Es zinu, ka jūs nevarējāt nozagt papardes.
- LIDIJA Un tomēr tieši viņa, tieši Sarmīte to izdarīja. Pasakiet pati, Sarmīt!
- SARMĪTE Jā, Edgar, tā biju es.
 ILZE Es gribu uzdot Sarmītei vienu jautājumu. Sarmīt, kur jūs atstājāt papardes?
- SARMĪTE Turpat palmu mājā. Izraku, kārtīgi sapakoju un noliku aiz banānkoka.
- MEŽAGAILIS Neko nesaprotu.
 LIDIJA Jāmeklē cilvēks, kurš grib iezāgēt Edgaram.
 JURIS Ha, ha. Lidija, no tavas mutes šis teiciens — iezāgēt Edgaram, skan tik jocīgi. Vai tu nepateiktu, ko tu ar to domāji?
 LIDIJA Tas nozīmē — ieriebt cilvēkam, sagādāt viņam nepatikšanas.
- MEŽAGAILIS Pietiks. Mūs gaida nopietnāks darbs. Jāatrod šis cilvēks.
 JURIS Edgar, vai Botāniskajā dārzā tev ir kāds ienaidnieks?
 EDGARS Nē, nav.
 SARMĪTE Ir gan. Tas ir mūsu sargs Atis Gavars.
 EDGARS Pag, pirms pāris gadiem mums bija neliels konflikts. Atis bija iedzēris un aizmidzis savā sargu būdā, bet Botāniskajā dārzā pa to laiku izdemolēja garšaugu plantāciju.
- MEŽAGAILIS Un kas notika tālāk?
 EDGARS Es viņu atradu aizmigušu un ziņoju Botāniskā dārza vadībai.
 ILZE Atis to zināja?
 EDGARS Jā. Viņš vēl lūdza, lai to nedarot. Bet es biju ļoti dusmīgs.
 ILZE Vai Ati neatlaida no darba?
 EDGARS Nē. Atis ir ilggadējs darbinieks. Viņam piedeva šo pārkāpumu.
- MEŽAGAILIS Mēs ar Ilzi, Edgaru un Sarmīti ātri braucam uz Botānisko dārzu, bet jūs, Lidija un Juri, pabeidziet raidījumu.
- Radiostudija.*
- LIDIJA Juri! Ko mēs tagad darīsim? Mēs taču nevaram tūlīt beigt raidījumu.

- JURIS   Mazliet pagaidīsim. Mežagailis noteikti piezvanīs.
LIDIJA   Varējām braukt līdzī.
- JURIS   Bet kurš tad sākumā teica, ka tā nav mūsu darīšana?
LIDIJA   Vai tu neesi aizmirsis, ka es atradu pazudušās papardes un
arī Sarmīti?
- JURIS   Nē. Protams, nē. Kaut gan tu visu laiku turēji aizdomās
manu draugu.
- LIDIJA   Juri, šoreiz intuīcija tiešām mani pievīla.
- JURIS   Nekas! Tieši tu atklāji patiesību.
- Telefona zvans.*
- JURIS   Hallo! Ā, Ilze! Vai vainīgais ir rokā? Skaidrs. Tā arī bija, kā
domājām? Labi. Atā.
- Noliek klausuli.*
- LIDIJA   Nu, vai sargs ir vainīgs?
- JURIS   Jā. Viņš atzinās. Gribējis, kā tu teici , iezāģēt Edgaram.
- LIDIJA   Viss ir skaidrs, un mēs beidzam raidijumu.
- JURIS   Jā. Mīļie radiooklausītāji — uz drīzu tikšanos!
- LIDIJA   Gaidīsim jūs! Un, protams, atkal dosimies pie Ilzes un
Mežagaila.
- JURIS   Uz redzēšanos!

20. notikums

Lidostā pazūd tūrists

Lidostā īsi pirms izlidošanas uz Apvienotajiem Arābu Emirātiem ir pazudis Ēriks Vabole. Viņš ir automašīnu tehniskās apkopes centra "Ātrums" direktors. Vabole gribēja doties uz Emirātiem biznesa darīšanās un atpūsties. Kā stāsta tūrisma firmas "Zilā roze" pārstāvis, uz Dubaju pēdējā brīdi izdomāja lidot arī Ērika Vaboles sieva. Viņai tika paziņots, ka Ēriks Persijas līča krastos atpūtīties kopā ar kādu citu sievieti. Tieki izteikta versija, ka Vabole pazuda no lidostas tāpēc, ka viņam ir finansiālas problēmas. Iespējams, ka viņam kāds piedraudēja. Izrādās, ka ar auto servisa pakalpojumiem nodarbojas firma "Tranzīts". Šī firma organizē automašīnu pārvešanu no Emirātiem.

Pēc kāda laika Ēriks Vabole atrodas. Viņš stāsta, ka esot nācis pie samaņas kādas mājas bēniņos Pārdaugavā.

Mihails Leonovs -
tūrisma firmas
"Zilā roze" pārstāvis

Ēriks Vabole

Ilva, Ērika Vaboles
paziņa

Ērika Vaboles
sieva

Pēteris Kāposts,
Vaboles vietnieks
automašīnu
tehniskās apkopes
centrā "Ātrums"

1. daļa

- JURIS Dārgie radioklausītāji, mums ir atkal jauni notikumi.
LIDIJA Kā parasti: jauna diena — jauni notikumi.
- JURIS Ilze, lūdzu, stāsti! Kas noticis?
ILZE Lidostā ir pazudis tūrists.
LIDIJA Vai viņš ir vietējais vai ārzemju tūrists?
ILZE Mūsējais. Pazudis īsi pirms izlidošanas uz Apvienotajiem Arābu Emirātiem.
- JURIS Es arī gribētu lidot uz Emirātiem.
LIDIJA Kurš gan to negribētu! Bet redzi — tas ir bīstami. Tūrists pazuda.
- JURIS Nesaprotu, kā cilvēks var pazust lidostā. Ilze, kā jūs par to uzzinājāt?
ILZE Zvanīja no tūrisma firmas. Viņi lūdz Mežagailim palīdzību.
LIDIJA Vai reiss uz Emirātiem ir atliks?
ILZE Nē, lidmašīna jau ir gaisā. Tā ir ceļā uz Dubaju.
JURIS Varbūt vīrietim bagāzā ir spridzeklis. Viņš grib uzspridzināt lidmašīnu, tāpēc pats aizlaidās.
ILZE Nē, Juri, nebiedējiet tuviniekus. Lidmašīna tika ļoti rūpīgi pārbaudīta. Nekādu spridzekli tur neatrada.
- LIDIJA Aizlaidās ... putni pacēlās spārnos un aizlaidās. Gulbji aizlaidās pāri ezeram.
JURIS Lidija, nepiesienies vārdiem! Sarunvalodā “aizlaisties” lieto ar nozīmi “ātri aizskriet, aizbēgt”, zagļi aizlaidās.
ILZE Nedusmojies, Juri! Tā nemaz nav, ka Lidija piesienas pie katras vārda.
LIDIJA Es vienīgi gribēju, lai klausītāji visu saprot. Ja saka, ka vīrietis aizlaidās, tas nozīmē, ka viņš pazuda, aizbēga.
- JURIS Meitenes, kāpēc jūs domājat, ka es dusmojos? Es nedusmojos. Es vienmēr esmu gatavs visu paskaidrot.
LIDIJA Ar ko nodarbojas pazudušais tūrists?
ILZE Viņš laikam ir biznesmenis.

- JURIS Interesanti, kur pašreiz atrodas biznesmenis, šis pazudušais veikalnieks.
- ILZE To mēģina noskaidrot Jānis Mežagailis.
- Policijas pārvaldē.*
- LEONOVС Es esmu Mihails Leonovs, tūrisma fīrmas "Zilā roze" pārstāvis.
- MEŽAGAILIS Stāstiet, kas ir noticis!
- LEONOVС Divi cilvēki neiekāpa lidmašīnā uz Emirātiem.
- MEŽAGAILIS Kā tā — divi? Jūsu kolēģi man teica, ka pazudis viens vīrietis.
- LEONOVС Kad pēkšņi pazuda Ēriks Vabole, arī viņa sieva atteicās kāpt lidmašīnā.
- MEŽAGAILIS Tātad Vabole ceļoja kopā ar sievu?
- LEONOVС Laikam.
- MEŽAGAILIS Kā to saprast — laikam?
- LEONOVС Vaboles sieva uzradās pēdējā brīdi. Piezvanīja iepriekšējās dienas pēcpusdienā.
- MEŽAGAILIS Savādi. Vai tik ātri var nokārtot visas formalitātes?
- LEONOVС Jā, vīzu var nopirkт Emirātos lidostā. Mums bija brīva vieta, un mēs sievieti paņēmām. Nedomājām gan, ka viņas vīrs pazudis.
- MEŽAGAILIS Kā jums liekas? Vai šis notikums nav saistīts ar pēkšņo sievas lēmumu braukt vīram līdzī?
- LEONOVС Kas zina.
- Zvana mobilais telefons.*
- MEŽAGAILIS Klausos!... Ľoti labi. Lai nāk iekšā!
- VELTA Labdien!
- MEŽAGAILIS Labdien! Sēdieties! Kāds jums ir sakars ar notikušo?
- VELTA Esmu pazudušā Ērika Vaboles sieva: Velta Vabole.
- MEŽAGAILIS Kā jūs domājat, kur ir jūsu vīrs?
- VELTA Nezinu.
- MEŽAGAILIS Kāpēc jūs pēkšņi nolēmāt braukt vīram līdzī uz Emirātiem?
- VELTA Es neesmu vainīga. Jau sen gribēju braukt uz Dubaju. Taču Ēriks teica, ka viņš brauc darba lietās, ka viņam nav laika ar mani noņemties.
- MEŽAGAILIS Kādās darba lietās! Vai tad šis nav tūrisma brauciens?
- LEONOVС Uz Emirātiem tagad daudzi brauc biznesa darīšanās. Nokārto savas lietas un tad atpūšas.
- MEŽAGAILIS Vaboles kundze, sakiet skaidri un gaiši! Kas notika?
- VELTA Nu, jūs taču zināt: Ēriks pazu...

- MEŽAGAILIS Zinu, zinu — viņš pazuda. Ne to es jums jautāju. Kāpēc jūs paziņojāt firmai, ka vēlaties lidot uz Dubaju?
- VELTA Man piezvanīja.
- MEŽAGAILIS Kas jums piezvanīja?
- VELTA Kāda sieviete. Viņa teica...
- MEŽAGAILIS Nu, nu — ko viņa teica?
- VELTA Viņa teica, lai es neesmu mulķe un braucu. Citādi Ēriks Persijas līča krastos atpūtišoties kopā ar citu sievieti. Viss skaidrs. Vīrs lidostā nobijās no sievas un aizlaidās.
- ĻEONOVS Vai vīrs par jūsu nodomu uzzināja tikai lidostā?
- VELTA Protams, nē. Es viņam jau vakarā pateicu.
- MEŽAGAILIS Kā viņš reaģēja?
- VELTA Ēriks kļuva dusmīgs. Teica, ka es viena varēšot nikt hoteli. Viņš būšot brīvs tikai vēlu naktī.
- MEŽAGAILIS Ar ko ir saistīts jūsu vīra bizness?
- VELTA Ar auto servisu.
- ĻEONOVS Uz Emirātiem tagad daudzi brauc pirkst automašīnu rezerves daļas.
- MEŽAGAILIS Tūrisms un rezerves daļas. Kā tās var atvest ar pasažieru lidmašīnu?
- VELTA Man liekas, ka lielās mantas viņi veda kaut kā citādi.
- ĻEONOVS No Emirātiem taču iet transporta lidmašīnas. Uz Vilņu un citām pilsētām.
- MEŽAGAILIS Mūsu biznesmeni patiesām ir lepni iekārtojušies.
- ĻEONOVS Kā gan citādi? Pasaule taču tagad ir valā.
- MEŽAGAILIS Kā šorīt viss notika? Kad jūs pamanījāt, ka vīra vairs nav?
- VELTA Ēriks bija nervozs. Skraidīja uz priekšu un atpakaļ. Kad vajadzēja iziet muitu un pasašas kontroli, viņa vairs nekur nebija.
- MEŽAGAILIS Tātad bagāža bija jau nodota. Tā laikam aizlidoja uz Emirātiem.
- ĻEONOVS Nē, lidmašīnu pārbaudīja. Veltas kundze dabūja atpakaļ gan savu, gan vīra bagāžu.
- MEŽAGAILIS Vaboļes kundze, piedodiet, ka jautāju! Vai lidostā bija jūsu vīra... nu, kā labāk to pateikt, draudzene?
- VELTA Nezinu. Mūsu ģimene ir laimīga. Nedomāju, ka Ērikam ir milākā.
- MEŽAGAILIS Jauki. Bet kāpēc jūs pret vīra gribu tomēr nolēmāt doties uz Emirātiem?
- ĻEONOVS Mani ietekmēja anonīmais telefona zvans. Laikam esmu pārāk aizdomīga.

Radiostudija.

- JURIS Atkal vainīga sieviete.
 LIDIJA Beidz, vēl taču nekas nav zināms.
 JURIS Tā ir. Pagaidām neviens nezina, kur ir Ēriks Vabole.
 LIDIJA Viņš reģistrēja biletī, nodeva bagāžu un tad pazuda.
 JURIS Bagāža bija jau nodota, kad tas notika.
 LIDIJA Tā kā tūrista pazušana likās aizdomīga, speciālie dienesti pārbaudīja lidmašīnu.
 JURIS Lidmašīna tika rūpīgi pārbaudīta.
 LIDIJA Tomēr lidojumu uz Dubaju neatcēla — lidojums netika atcelts.
-
- JURIS Reisu var atlikt, ja ir slikti laika apstākļi.
 LIDIJA Tad lidostas darbinieki paziņo — reiss ir atcelts.
 JURIS Pasažieriem tiek paziņots par reisa atcelšanu.
 LIDIJA Mans — manējie: mani tuvinieki nevēlas, ka es dodos tālu projām no mājām. Manējiem nepatīk, ka es lidoju ar lidmašīnu..
 JURIS Tavs — tavējie. Var jautāt: vai tavējie vēl nav atnākuši?
 LIDIJA Un var teikt: manas domas ir tādas pašas kā tavējās.
 JURIS Mūsu — mūsējie. Tu, Lida, strādā radio. Tu esi mūsējā.
 LIDIJA Un mūsu radioklausītāji — vai viņi ir mūsējie?
 JURIS Protams. Dzirdiet, visi, kuri mūs klausās, jūs esat mūsējie!
 LIDIJA Lai mūsējiem viss izdodas!
-
- JURIS Uz redzēšanos!

2. daļa

- LIDIJA Mūsu mīlie klausītāji, esiet sveicināti!
 JURIS Patiešām, radioklausītāji, mēs uzskatām jūs par saviem draugiem.
 LIDIJA Mēs ceram, ka pašreiz esam kopā ar savējiem.
 JURIS Tas ir jauki. Bet tagad ir laiks kerties pie darba.
 LIDIJA Jā, protams. Kāds bija mūsu detektīva pēdējais notikums?
 JURIS Lidostā pazuda tūrists.
 LIDIJA Kā jūs domājat, mūsu klausītāji, kāpēc pazuda Ēriks Vabole?
 JURIS Iespējams, ka viņš pats aizbēga.
 LIDIJA Kāpēc tu tā domā, Juri?

JURIS	Vabole gribēja izvairīties no neērtas situācijas. Atcerēsimies!
LIDIJA	Braucienā uz Apvienotajiem Arābu Emirātiem devās gan viņa sieva, gan...nu, kāda cita ar viņu saistīta sieviete.
JURIS	Tu laikam gribēji teikt "mīļākā".
LIDIJA	Tās varbūt ir tikai baumas, sievu klačas.
JURIS	Vaboles bēgšanas iemesls, iespējams, nemaz nav sievietes.
LIDIJA	Pareizi! Viņš varbūt pēkšņi aizbrauca no lidostas kādu finansiālu problēmu dēļ.
JURIS	Ja Ēriks Vabole pats aizbrauca, tad tas notika slepeni. Viņš nevienam par to nepateica.
JURIS	Var būt arī tāds variants, ka Vabolem kāds piedraudēja.
LIDIJA	Kā tu to domā?
JURIS	Kāds teica, ka būs ļoti slikti, ja viņš lidos uz Dubaju.
LIDIJA	Bet kāpēc?
JURIS	Gan jau pamazām viss noskaidrosies.
LIDIJA	Cerams, ka tā būs. Izmeklēšanu turpina Mežagailis.
<i>Policijas pārvalde.</i>	
MEŽAGAILIS	Nosauciet savu vārdu un uzvārdu!
KĀPOSTS	Pēteris Kāposts.
MEŽAGAILIS	Kur jūs strādājat?
KĀPOSTS	Automašīnu tehniskās apkopes centrā “Ātrums”.
MEŽAGAILIS	Jūsu ieņemamais amats!
KĀPOSTS	Esmu Vaboles vietnieks.
MEŽAGAILIS	Precizējiet, lūdzu! Kādi ir jūsu darba pienākumi?
KĀPOSTS	Palīdzu direktoram kārtot lietas.
MEŽAGAILIS	Kādas lietas jums ir jākārto?
KĀPOSTS	Visas, kas saistītas ar mūsu biznesu. Esmu menedžeris.
MEŽAGAILIS	Kāpēc pazuda jūsu priekšnieks?
KĀPOSTS	Nav ne jausmas. Mēs visi esam uztraukušies par prezidenta prombūtni.
MEŽAGAILIS	Kādā nolūkā prezidentam Vabolem vajadzēja lidot uz Dubaju?
KĀPOSTS	Kā parasti: lai satiktu biznesa partnerus, nopirktu mums vajadzīgas preces.
MEŽAGAILIS	Kāpēc vajadzēja lidot pašam centra “Ātrums” prezidentam? Jūs, Pēteri Kāpost, taču esat menedžeris.
KĀPOSTS	Man ir citi uzdevumi un citas valstis. Ar lietām Emirātos nodarbojas pats Vabole.
MEŽAGAILIS	Tas laikam ir ļoti svarīgs bizness, ja šefs pats to tur savās rokās.
KĀPOSTS	Protams. Emirāti pašreiz ir ļoti aktuāli.

- MEŽAGAILIS Paskaidrojiet tuvāk! Kāpēc?
- KĀPOSTS Kas attiecas uz mūsu tehniskās apkopes centru, man vairāk nav ko teikt.
- MEŽAGAILIS Tā nevar, Kāpost! Pazudis jūsu prezidents, bet jūs negribat būt atklāts.
- KĀPOSTS Neprassiet man to, ko es nedrīkstu teikt. Katrā biznesā ir savi noslēpumi.
- MEŽAGAILIS Tātad jūs apzinaati kavējat izmeklēšanu?
- KĀPOSTS Emirātos ir izdevīgi pirkst. Starp citu, tur daudz kas ir lēts.
- MEŽAGAILIS Kas tur ir lēts?
- KĀPOSTS Brauciet droši. Mežagaiļa kungs, jūs atpelnīsiet lidošanas izdevumus.
- MEŽAGAILIS Nez vai, es neesmu tirgotājs.
- KĀPOSTS Jums taču ir galva uz pleciem. Salīdziniet cenas pie mums un Emirātos, un viss būs kārtībā.
- ILVA Kas ir ar Ēriku? Vai viņš ir dzīvs?
- MEŽAGAILIS Kas jūs tāda esat? Neesmu jūs aicinājis.
- ILVA Nupat atlidoju no Dubajas. Esmu uztraukusies par Ēriku Vaboli.
- MEŽAGAILIS Kas jūs esat? Kāds jums sakars ar pazudušo?
- ILVA Jums nav nekāda pamata domāt, ka man ar Ēriku ir kaut kāds sakars. Mēs esam paziņas... labi draugi un viss.
- MEŽAGAILIS Cienītā kundze, man nav pat zināms kā jūs sauc.
- ILVA Esmu Ilva. Sakiet taču, kas ir ar Ēriku Vaboli?
- MEŽAGAILIS Piedodiet, cienītā, šeit jautāju es. Tātad — ko jūs zināt par šo notikumu?
- ILVA Dubajā visi runāja, ka novāc lielos valus.
- MEŽAGAILIS Kādi visi?
- ILVA Mūsu čartera lidojuma pasažieri.
- MEŽAGAILIS Čartera lidojums, tas laikam ir pasūtījuma reiss.
- ILVA Šo reisu bija pasūtījusi tūrisma firma "Zilā roze".
- MEŽAGAILIS "Zilā roze" laikam nodarbojas ar biznesa tūrismu.
- KĀPOSTS Kāpēc jūs to sakāt tādā tonī? Bizness un atpūta ir laba lieta.
- MEŽAGAILIS Taisīt naudu un pie reizes atpūsties, protams, ir labi. Taču atgriezīsimies pie lietas.
- ILVA Beidzot!
- MEŽAGAILIS Ilva, jūs kaut ko runājāt, ka novāc lielos valus. Kā to saprast?
- ILVA Dubajā vīri sprienda, ka novāc biznesā svarīgus cilvēkus.
- KĀPOSTS Lieli valji? Nē, mēs pie tiem nepiederam.
- MEŽAGAILIS Kāpēc jūs esat pārliecināts par to?
- KĀPOSTS Mūsu bizness nav tik ienesīgs.
- MEŽAGAILIS Vai vīri Dubajā uzskatīja, ka Ēriks Vabole ir nogalināts?

ILVA KĀPOSTS	Jā... Ak kungs, dariet taču kaut ko! Varbūt vēl nav par vēlu. Protams, kaut kas ir noticeis. Taču man liekas, ka jūs, Ilva, visu pārspīlējat.
MEŽAGAILIS KĀPOSTS	Vai centram "Ātrums" ir kāds draudējis? Nopietnu draudu nav bijis.
MEŽAGAILIS KĀPOSTS	Kas ir nopietni draudi un kas — nenopietni draudi? Nav ko ķemt vērā bērnu niekošanos. Mums pāris reižu ir zvanījuši puišeli un teikuši, ka centrā nolikta bumba.
MEŽAGAILIS KĀPOSTS	Varbūt kāds ir draudējis prezidentam personīgi? Nē, man nav tādas informācijas.
ILVA	Ēriks man teica, ka šis brauciens uz Emirātiem viņam būs grūts un atbildigs.

Radiostudija.

JURIS	Nu, Lida, kādas ir tavas domas par visu šo lietu?
LIDIJA	Grūti teikt. Man personīgi nav nekādas skaidrības.

JURIS	Kāposts teica: "Nav ne jausmas."
LIDIJA	Tas nozīmē, ka viņš nekā nezina.
JURIS	Mūsu klausītāji, atcerēsimies! Kādus vēl izteicienus mēs dzirdējām raidījumā?
LIDIJA	Pagaidi! Ľauj mazliet padomāt!
JURIS	Nu, domā vien! Es pacietīgi gaidu.
LIDIJA	Liekas, tika lietots teiciens — viņam ir galva uz pleciem.
JURIS	Jā, tā saka par prātīgu, gudru cilvēku.
LIDIJA	Vēl ir citi varianti: cilvēks ar galvu, gaiša galva.
JURIS	Savukārt pretējā gadījumā saka — rīkoties kā bez galvas, tas nozīmē — rīkoties muļķīgi.
LIDIJA	Ja cilvēks ir noteicējs par visu, var teikt, ka viņš visu tur savās rokās.
JURIS	Firmas prezidents visu tur savās rokās, un citiem nav nekādas teikšanas.
LIDIJA	Tas nozīmē, ka prezidents visu vada un nosaka.
JURIS	Viņam ir galvenā teikšana.
LIDIJA	Kāposts sacīja: "Esmu menedžeris". Kā to var pateikt citādi?
JURIS	Var sacit "rīkotājs", "direktors rīkotājs".
LIDIJA	Kas ir rīkotājs?
JURIS	Tas ir cilvēks, kas organizē, saimnieko. Ir arī vārds "administrator".
LIDIJA	Administrators ir pārvaldnieks.
JURIS	Cik daudz dažādu apzīmējumu. Klau, kaut kur lasīju, ka

latviešu valodā "menedžera" vietā ir ieteikts lietot vārdu "rīkotājdirektors".

LIDIJA Rī-ko-taj-di-rek-tors ... Garš vārds.

JURIS Nekas, lidz nākamajai reizei var iemācīties.

LIDIJA Mēģināsim, vai ne, mūsu klausītāji!

JURIS Labu veiksmi!

3. daļa

JURIS Labdien, mūsu klausītāji!

LIDIJA Paldies, ka esat kopā ar mums!

JURIS Vienmēr ir labi satikties ar domubiedriem.

LIDIJA Domubiedrs ir cilvēks, kuram ir līdzīgi uzskati, vienādas intereses.

JURIS Mūs vieno interese par dažādiem notikumiem un latviešu valodu.

LIDIJA Mūs interesē detektīvi.

JURIS Vairāk par visu tevi, Lida, interesē ceļojumi.

LIDIJA Jā, jā, tā ir. Taču Emirātos es neesmu bijusi.

JURIS Ar lidojumu uz Apvienotajiem Arābu Emirātiem ir saistīts gadījums, kuru pašreiz izmeklē Mežagailis.

LIDIJA Celot ar lidmašīnu ir ērti, bet dārgi.

JURIS Tu laikam parasti brauc ar tūristu autobusiem.

LIDIJA Ceļojot autobusā, var daudz ko redzēt, taču, ilgi braucot, nogurst kājas.

JURIS Tu esi daudz kur bijusi: Vācijā, Francijā, Norvēģijā. Kur tu vēl gribētu aizbraukt?

LIDIJA Es vēlētos doties kruīzā.

JURIS Jūras ceļojumi ir lieliski.

LIDIJA Piemēram, kruīzs pa Vidusjūras valstīm.

JURIS Ja tu būtu aizlidojusi uz Emirātiem, varētu braukt ar kuteri pa Persijas līci.

Zvana mobilais telefons.

JURIS Jā?... O-o, kādi patīkami jaunumi!

LIDIJA Kas noticis?

JURIS Atradies Ēriks Vabole.

Policijas pārvaldē.

MEŽAGAILIS Kur jūs bijāt, Vaboles kungs?

- VABOLE Acīmredzot biju bezsamaņā. Pamodos kādas svešas mājas bēniņos.
- MEŽAGAILIS Kur atrodas tā māja, kur jūs nācāt pie samaņas?
- VABOLE Pārdaugavā. Netālu no Torņakalna stacijas. Biju tā uztraुcies, ka precīzu adresi jums nepateikšu.
- MEŽAGAILIS Kā jūs tur nācāt pie samaņas?
- VABOLE Kā lai es to zinu?! Jau teicu — biju nesamaņā.
- MEŽAGAILIS Stāstiet, kā tas notika, ka jūs zaudējāt samaņu!
- VABOLE Lidostā iegāju tualetē, un tur tas notika. Man kāds pienāca no aizmugures.
- MEŽAGAILIS Vai jūs redzējāt šo cilvēku?
- VABOLE Nē, man pēkšņi pielika laikam hloroformā samērcētu drēbi pie sejas.
- MEŽAGAILIS Jūs zaudējāt samaņu, un tad jūs kaut kur paslepus aizveda. Kā tas var būt, ka to neviens nepamanīja?
- VABOLE Nezinu. Tas taču bija ļoti agri no rīta, un lidostā bija maz cilvēku.
- MEŽAGAILIS Kāds nevēlējās, lai jūs lidotu uz Emirātiem. Padomājiet, kam tas ir izdevīgi!
- VABOLE Kam gan tas var būt izdevīgi? Nesaprotu!
- MEŽAGAILIS Kādas ir jūsu attiecības ar sievu?
- VABOLE Normālas.
- MEŽAGAILIS Un Ilva? Jūs taču nenoliegsiet to, ka bijāt domājuši būt kopā Emirātos.
- VABOLE Nu un tad! Ar sievu kā nekā kopā nodzīvoti 20 gadi.
- MEŽAGAILIS Nepieciešamas pārmaiņas, vai ne?
- VABOLE Tāda ir dzīve. Un Ilva — jauna, atraktīva sieviete. Bez pretenzijām. Viņa mūsu servisā laboja mašīnu. Tā mēs iepazīnāmies.
- MEŽAGAILIS Ilva ir precēta sieviete.
- VABOLE Viņas vīrs ir liels darītājs pašvaldībā. Taisa naudu, bet priekš sievas viņam nav laika. Ilvas vīrs man hloroformu pie deguna nelika. Tas nu ir droši.
- MEŽAGAILIS Kāpēc jūs esat tik ļoti pārliecināts par to?
- VABOLE Vīrs finansēja Ilvas atpūtu Emirātos. Laikam pašam ir savi romāni, un viņš ir priecīgs, ka Ilva prom no acīm.
- MEŽAGAILIS Atgriezīsimies pie jūsu brauciena uz Dubaju. Vai jūs tur negribējāt uzsākt kādu jaunu biznesa veidu?
- VABOLE Bizness ir vienmēr jāattīsta, ir jāmainās līdzi pieprasījumam. Citādi tās lietas neiet.
- MEŽAGAILIS Varbūt jūsu ierašanos Emirātos vēlējās aizkavēt jūsu konkurenti?

VABOLE	Viss var gadīties.
	<i>Ienāk Ilze kopā ar kādu vīrieti.</i>
ILZE	Sveiks, Jāni! Esmu klāt ar Ivo Ivanovu.
MEŽAGAILIS	Tu nu gan esi operatīva.
ILZE	Darīju tā, kā mums bija runāts.
IVANOVS	Kas te notiek? Kāpēc es jums esmu vajadzīgs?
MEŽAGAILIS	Kungī, jūs taču esat pazistami? Vabole — Ivanovs.
VABOLE	Kaut kur redzēts cilvēks.
IVANOVS	Nezinu, kur jūs mani esat redzējis... Es personīgi jūs redzu pirmo reizi.
ILZE	Ai, ai, strādājat vienā biznesā, bet sakāt, ka neesat pazīstami?
IVANOVS	Nu gan brīnumi! Auto biznesā strādā simtiem cilvēku. Vai man visi jāpazīst?
ILZE	Vai partneru un konkurentu pazīšana nepieder pie biznesa kompetences?
MEŽAGAILIS	Protams, tas ir profesionāli nepieciešams. Ivo Ivanov, kāds ir jūsu firmas nosaukums?
IVANOVS	Strādāju firmā "Tranzīts".
MEŽAGAILIS	Ar ko šī firma nodarbojas?
IVANOVS	Auto servisa pakalpojumi. Remontējam dažādu marku automašīnas.
ILZE	Vai jūsu firma "Tranzīts" nodarbojas tikai ar remontu?
IVANOVS	Nu... mēs interesējamies par automašīnu pirkšanu un pārdošanu.
ILZE	"Tranzīts" organizē mašīnu pārvešanu no Emirātiem.
MEŽAGAILIS	Lūk, te nu ir atrisinājums. Kurš no jūsu firmas, Ivanov, zvanīja Vaboles sievai?
IVANOVS	Ko jūs iedomājaties! Kāpēc mums būtu jāzvana viņa sievai?
ILZE	Lai sarežģītu konkurenta braucienu uz Dunaju.
VABOLE	Tas ir nesolīdi. Kā tev, Ivo, nebija neērti stāstīt Veltai visādas muļķīgas klašas?
IVANOVS	Kurš ir nesolīds? Vai es bāzos iekšā tavā biznesā?
ILZE	Nu re, beidzot atklājas, ka jūs tomēr esat pazīstami!
MEŽAGAILIS	Jūs, Vabole, redzējāt, cik izdevīgi ir Emirātos pirkta automašīnas...
IVANOVS	Iespējas, kā mašīnas pārvest uz Baltiju, atklāja un šo lietu organizēja mūsu firma "Tranzīts"
MEŽAGAILIS	Tāpēc "Tranzīts" negribēja pieļaut, ka Ēriks Vabole ierodas Emirātos un noslēdz izdevīgu ligumu.
VABOLE	Man bija aizdomas, ka mana bezsamaņa ir tavu roku darbs, Ivo.

IVANOVS	Nebāzies tur, kur tevis nevajag!
<i>Radiostudija.</i>	
LIDIJA	Bizness ir nežēlīgs.
JURIS	Bizness ir cīna un attīstība.
LIDIJA	Nu jā, tagad tu teiksi, ka nevar būt attīstība tur, kur neuzvar stiprākais, viltīgākais.
JURIS	Tu esi romantiska, un tas tev nepatīk.
LIDIJA	Vai kavēt cilvēku lidot uz turieni, kur viņš ir nopircis biļeti, ir godīgi?
JURIS	Nē, protams. Tas ir noziedzīgi. Ivanova un viņa firmas "Tranzīts" darbinieku rīcība bija noziedzīga.
LIDIJA	"Vabole bija bezsamaņā", "viņš atradās nesamaņā". Kā ir pareizāk teikt?
JURIS	Abi varianti ir pareizi, jo vārdi "bezsamaņa" un "nesamaņa" ir sinonīmi.
LIDIJA	Tātad var sacīt: krist nesamaņā, būt nesamaņā, gulēt bezsamaņā.
JURIS	Vēl ir citi varianti: zaudēt samaņu, būt bez samaņas.
LIDIJA	Vabole nāca pie samaņas kādas svešas mājas bēniņos Torņakalnā.
JURIS	Labi, ka viņš atguva samaņu, un viss beidzās laimīgi.
LIDIJA	Bieži tiek lietoti vārdi "šis", "tas": šis cilvēks man ir labi pazīstams.
JURIS	Šos vārdus var lietot kopā: man šodien šis tas jānopērk.
JURIS	Tā izsaka kaut ko nenoteiktu, mazsvarīgu — ne šis ne tas.
JURIS	Tas — tā tas ir, tas ir labi vai tas nav labi.
LIDIJA	Var teikt, piemēram: tas ir viņš — es viņu pazīstu.
JURIS	Lida, vai šis ir mūsu pēdējais raidījums?
LIDIJA	Kas to lai zina? Varbūt?
JURIS	Gribas cerēt, ka mēs vēl satiksimies.
LIDIJA	Kaut tā būtu! Visu labu, mūsu klausītāji!
JURIS	Lai jums labi klājas!

Rīgas 10 detektīvs

Lidija, Ilze, Juris un Jānis turpina atklāt dīvainus atgadījumus cirkā un Brīvdabas muzejā, motelī un valdības namā, meklē pazudušu naudu un ķer spokus Melngalvu nama jaunbūvē.

Iesaistieties arī Jūs aizraujošajos piedzīvojumos un mācieties latviešu valodu!

Lasiet, klausieties un runājet latviešu valodā!

